

**ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОСТІ**
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ:
НАУКОВИЙ І ПРАКТИЧНИЙ
ДИСКУРС

Збірник науково-практичної конференції

20 БЕРЕЗНЯ 2026

Вінниця

УДК 316.32:001.89:340.1

Г54 Глобальні виклики сучасності та шляхи їх вирішення: науковий і практичний дискурс: зб. матеріалів наук.практ.конф. (м. Вінниця, 20 березня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції

з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії

Зінченко Людмила Петрівна - засновник Громадської організації «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

Заступник голови редакційної колегії

Байцур Катерина Юріївна - співзасновник Громадської організації «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

Члени редакційної колегії:

Василенко Віктор Михайлович- перший проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор

Музичук Олександр Миколайович- проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор

Невядовський Владислав Олегович - учений секретар секретаріату Вченої ради, доктор юридичних наук, доцент

Іванцов Володимир Олександрович - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності

Чишко Катерина Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, провідний науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності та якості підготовки кадрів

Статівка Олена Олександрівна – завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляска Оксана Петрівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

ТЕРНИЦЬКИЙ Сергій Миколайович,

*кандидат юридичних наук, завідувач відділення моніторингу відділу
кадрового забезпечення*

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7569-9691>

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ І НАГЛЯДУ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Запровадження воєнного стану в Україні зумовило істотну трансформацію функціонування органів публічної влади, зокрема Національної поліції. Розширення повноважень правоохоронців, підвищення рівня їх автономності у прийнятті оперативних рішень та необхідність швидкого реагування на загрози безпеці водночас актуалізують проблему забезпечення законності їх діяльності. У таких умовах контроль і нагляд виступають ключовими механізмами недопущення зловживань владою та гарантування прав і свобод людини.

Контроль і нагляд у сфері діяльності поліції є взаємопов'язаними, проте не тотожними категоріями адміністративного права. Контроль традиційно розглядається як внутрішній або зовнішній механізм перевірки діяльності органу з метою оцінки її відповідності встановленим стандартам, тоді як нагляд має більш вузький характер і спрямований на забезпечення дотримання законності.

У системі забезпечення законності діяльності поліції можна виокремити кілька основних суб'єктів контролю і нагляду: органи державної влади (зокрема виконавчої), прокуратуру, суди, а також інститути громадянського суспільства. Кожен із цих суб'єктів виконує власну функцію, формуючи комплексну багаторівневу систему стримувань і противаг.

Адміністративно-правова природа контролю за діяльністю поліції проявляється у встановленні чітких процедур, форм та методів перевірки. До таких належать службові перевірки, інспектування, аудит, дисциплінарне провадження, а також моніторинг дотримання прав людини. Нагляд, у свою чергу, здійснюється переважно прокуратурою та судами шляхом реагування на порушення законодавства.

Особливе значення має принцип публічності та відкритості контрольної діяльності. Саме він забезпечує довіру суспільства до поліції та легітимність її дій. Однак у кризових умовах цей принцип може зазнавати обмежень, що потребує пошуку балансу між безпекою та прозорістю.

Воєнний стан змінює не лише обсяг повноважень поліції, але й характер контрольних і наглядових процедур. Передусім це проявляється у підвищенні ролі оперативності та гнучкості управлінських рішень. Контроль у таких умовах часто здійснюється у спрощених формах, що дозволяє швидко реагувати на потенційні порушення, однак може знижувати рівень формалізації процедур.

Однією з ключових особливостей є посилення внутрішнього контролю. Керівництво поліції набуває ширших повноважень щодо оцінки діяльності підлеглих, проведення службових розслідувань та застосування дисциплінарних заходів. Це обумовлено необхідністю підтримання високого рівня дисципліни в умовах підвищених ризиків. Водночас зовнішній контроль і нагляд можуть зазнавати певних обмежень. Наприклад, діяльність громадських організацій або засобів масової інформації у сфері моніторингу може бути ускладнена через обмеження доступу до інформації. Судовий контроль також може здійснюватися з урахуванням специфіки воєнного стану, зокрема через зміну територіальної підсудності або особливий режим роботи судів.

Важливим аспектом є зміна пріоритетів наглядової діяльності. У період воєнного стану основна увага зосереджується на запобіганні грубим порушенням прав людини, перевищенню влади та незаконному застосуванню

сили. При цьому менш значні адміністративні порушення можуть відходити на другий план. Особливу роль відіграє цифровізація контрольних процесів. Використання електронних систем обліку, відеофіксації, автоматизованих баз даних дозволяє підвищити ефективність контролю навіть за умов обмеженого доступу до фізичних ресурсів. Разом із тим це породжує нові виклики, пов'язані із захистом персональних даних та кібербезпекою.

Не менш важливою є проблема забезпечення балансу між ефективністю діяльності поліції та дотриманням прав людини. Умови воєнного стану можуть створювати передумови для надмірного втручання у приватне життя, що потребує посиленої уваги з боку наглядових органів.

Можемо зробити висновок, що контроль і нагляд за діяльністю поліції в умовах воєнного стану набувають особливого значення як інструменти забезпечення законності та запобігання зловживанням владою. Їх ефективність залежить від здатності держави адаптувати адміністративно-правові механізми до нових викликів, зберігаючи при цьому базові принципи правової держави.

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ: НАУКОВИЙ І ПРАКТИЧНИЙ ДИСКУРС

Збірник матеріалів

Науково-практичної конференції

(м. Кам'янське, 20 березня 2026 року)

Відповідальні за випуск: Л.П. ЗІНЧЕНКО

Комп'ютерне верстання: Н.М. ОСТАПОВА

Видавець і виготовлювач – Електронний формат збірнику
Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив»

М. Вінниця